

Anexa 1

la Ordinul Ministrului Educației Cercetării și Tineretului nr. 6020 din 24.11.2008

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI

PROGRAMA
PENTRU

DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

EDUCATOARE
ÎN GRĂDINIȚELE DE COPII CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

2008
București

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Competențe specifice:

- Utilizarea corectă a limbii române în receptarea și producerea mesajelor scrise
- Utilizarea registrelor stilistice diferite, în funcție de contextul comunicațional
- Folosirea instrumentelor de interpretare și analiză stilistică a diferitelor texte literare și nonliterare, accesibile copiilor de grădiniță
- Aplicarea conceptelor operaționale în activitatea de interpretare a textelor
- Argumentarea în scris a opiniilor personale
- Cunoașterea și aplicarea cunoștințelor de fonetică, lexic și gramatică în construcția propriului mesaj (oral și scris) și în educarea comunicării copiilor de vârstă preșcolară
- Actualizarea și aprofundarea cunoștințelor de literatură pentru copii și de limba română
- Relevarea valorilor morale și estetice ale textului, în funcție de specificul de vârstă al copiilor preșcolari
- Însușirea conținutului științific al disciplinelor de examen
- Utilizarea tehnicilor de activitate intelectuală

Literatură română și universală pentru copii

- Conceptul de literatură pentru copii

- Specii literare accesibile copiilor din învățământul preșcolar
 - Ghicitori
 - Folclorul copiilor
 - Basmul fantastic. Trăsături. Compoziție. Personaje (la alegere, un basm, popular sau cult)
 - Mihai Eminescu – *Somnoroase păsărele*
 - Elena Farago – *Cățelușul șchiop, Gândăcelul, Pedepsa mței*
 - George Coșbuc – *Povestea găștelor*
 - George Topîrceanu – *Balada unui greier mic*
 - Otilia Cazimir – *De pe-o „bună dimineată”, Gospodina, Uite, vine Moș Crăciun, Un cămin de păsărele*
 - Tudor Arghezi – *O furnică, Zdreanță*
 - Ion Creangă – *Pungața cu doi bani, Capra cu trei iezi, Fata babei și fata moșneagului*
 - H. Cr. Andersen – *Degețica*
 - Frații Grimm – *Scuțița Roșie, Vulpea și pisica*
 - Emil Gârleanu – *Fricosul, Căprioara, Când stăpânul nu-i acasă*
 - Călin Gruia – *Ciuboțelele ogarului*

Bibliografie

1. Cândroveanu, Hristu, *Literatura română pentru copii. Scriitori contemporani*, București, Editura Albatros, 1988.
2. Goia, Vistina, *Literatura pentru copii și tineret. Modele formative*, Napoca Star, Cluj-Napoca, 2000; *Literatura pentru copii și tineret – pentru institutori, învățători și educatoare* -, Dacia Educațional, Cluj-Napoca, 2003.
3. Negrilă, Iulian, *Literatura pentru copii*, Editura Multimedia, Arad, 1996.

Concepte operaționale: acțiune, autor, basm popular/ cult, momentele subiectului, final, gen literar, imagine artistică, legendă populară/ cultă, moduri de expunere (narațiune, monolog, dialog, descriere), personaj literar, temă, titlu, versificație (strofă, vers, rimă)

Limba română

- Sunet. Literă. Diftongi. Triftongi
- Fondul principal de cuvinte – masa vocabularului
 - Relații semantice: polisemia, omonimia, antinomia
 - Câmpul lexical și câmpul semantic
 - Flexiunea numelui (declinare) și a verbului (conjugare)
 - Substantivul. Clasificare. Locuțiuni substantive
 - Articolul. Clasificare
 - Adjectivul. Gradele de intensitate (de comparație)
 - Pronumele și adjectivul pronominal. Clasificare
 - Numeralul. Clasificare
 - Verbul. Verbe predicative și nepredicative (copulative și auxiliare). Locuțiuni verbale
 - Adverbul. Clasificare. Locuțiuni adverbiale
 - Prepoziția. Locuțiuni prepoziționale. Regimul cazual al prepozițiilor
 - Conjuncția. Clasificare. Locuțiuni conjuncționale
 - Interjecția
 - Cuvinte coordonate, cuvânt regent, cuvânt subordonat
 - Frază, propoziție principală, propoziție principală independentă, propoziție regentă, propoziție secundară (subordonată), propoziții coordonate
 - Predicatul verbal și predicatul nominal. Acordul predicatului cu subiectul (acordul în persoană, acordul în număr, acordul în gen, acordul după înțeles, acordul prin atracție)
 - Subiectul.
 - Atributul. Termeni regenți
 - Complementul. Termeni regenți

Bibliografie

1. Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, *DOOM Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Univers Enciclopedic, București, 2005, p. XXVI-XXVIII, XXXVI-XLIV.
2. Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, *Gramatica limbii române*, Vol. II. *Enunțul*, Editura Academiei Române, București, 2005, p. 16-22, 24.
3. Avram, Mioara, *Gramatica pentru toți*, Editura Humanitas, București, 1997 (secvențele corespunzătoare subiectelor propuse)
4. *Sinteze de limba română*. Ediția a treia revăzută și din nou îmbogățită (Coordonator Theodor Hristea), Editura Didactică și Pedagogică, București, 1984 (secvențele corespunzătoare subiectelor propuse)